No. 1157 Zaterdag 3 Maart 1906. 23ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Fr. Jacobus Johannes Ambrosius Van Baars,

Door de genade Gods en de gunst van den Heiligen Stoel

Tit. Bisschop van Teuchira en Apostolisch Vicaris van Curaçao,

Aan de Geestelijken en Geloovigen van zijn Vicariaat,

ZALIGHEID IN DEN HEER.

U allen, Bem. Geloovigen, is deze waarheid van ons heilig geloof bekend, dat de mensch is geschapen voor den hemel, en dat hij die eeuwige gelukzaligheid hier op aarde moet verdienen door te leven naar den geest van het geloof, door te volharden in de liefde Gods en tot het einde toe trouw en standvastig alle plichten te vervullen, die dat geloof en die liefde een ieder van ons oplegt.

Maar bestaat er voor ons niet reden te twijfelen, of het wel mogelijk zal wezen, dat verheven einddoel te bereiken? Het verstand is door de zonde zoo verduisterd, het hart zoo zwak, de neigingen tot het kwaad zoo sterk, de aanvallen der vele vijanden zijn zoo menigvuldig en geweldig! Zeker, zoo wij aan ons zelven waren overgelaten, dan moesten wij het ergste vreezen. Maar God kent onze zwakheid en als een liefdevolle Vader, die medelijden gevoelt met de zwakheid zijner kinderen, laat Hij ons niet aan onze eigen krachten over. Krachtig en op velerlei wijze komt Hij ons in onzen nood te hulp. Hij zond ons zijn goddelijken Zoon, als onzen Verlosser en onfeilbaren Leeraar; Hij opende ons zijn goddelijke genadebronnen, waaruit wij voortdurend een bovennatuurlijke levenskracht konden putten; Hij gaf ons de Kerk als een teedere Moeder, een veilige gids en krachtige beschermster; Hij zegende en heiligde het huisgezin, waarin de mensch zoude leven, zoowel om zijn aardsch geluk te bewerken als dat zijner eeuwige zaligheid.

Dat ook het huisgezin in Gods leidende Voorzienigheid een zoo voorname plaats op aarde inneemt, moge met een blik op de werkelijkheid velen bevreemden en bijna ongeloovelijk voorkomen, de oorzaak hiervan ligt enkel in onbekendheid met zijn ware beteekenis en in de schromelijke tekortkomingen, waarvan wij, helaas, de treurige getuigen zijn. Daarom juist oordeelen wij het hoogst nuttig U den aard en de bestemming van het christelijk huisgezin te leeren kennen.

Het huisgezin is niet als zuiver menschenwerk tot stand gekomen, door dat man en vrouw op eigen gezag en naar eigen verkiezing besloten gemeenschappelijk te gaan samenwonen, neen, verhevener is zijn oorsprong, hooger zijne beteekenis.

God zelf, de Schepper van het menschelijk geslacht, is ook de insteller van het huisgezin. Immers, na den man te hebben geschapen, sprak God, gelijk de H. Schrift ons nadrukkelijk verhaalt: „het is „niet goed, dat de mensch alleen zij, laat ons voor hem een helper „maken, hem gelijk" (1) „en de Heere God bouwde de ribbe, welke Hij „uit Adam genomen had, tot eene vrouw, en Hij voerde haar tot „Adam," (2) en zegende hen en zeide: wast aan en vermenigvuldigt „en vervult de aarde."(3). Alzoo om wille van den man, als een hulpe hem gelijk, schiep God de vrouw en vereenigde Hij zelf haar met Adam tot een voortdurende, onverbreekbare levensgemeenschap en tot voortplanting van het menschelijk geslacht.

Om aan hun grootsche bestemming op aarde waardig te kunnen beantwoorden, heiligde God hen en bekrachtigde hunne vereeniging door zijn goddelijken zegen, opdat beiden, ten nauwste vereenigd, elkaar trouw zouden steunen en helpen om hun tijdelijk en eeuwig geluk te bewerken.

In het aardsch Paradijs derhalve kwam het eerste huisgezin tot stand door instelling en inzegening van God zelven, die het op de heilige, hechte grondslagen vestigde van het huwelijk, ten zegen en ter heiliging zijner leden. Krachtens dezer goddelijke instelling stond het huisgezin ten allen tijde en bij alle volken zoo hoog in eere. Maar hooger steeg zijn eer en sterker werd zijn invloed sinds den aanvang van het christendom, toen de Goddelijke Zaligmaker het huwelijk, dat de grondslag van het huisgezin uitmaakt, verhief tot de verheven waardigheid van een Sacrament.

Door die verheffing schonk Christus een hoogere heiliging aan de hoofden des gezins en aan hunne waardigheid een bovennatuurlijke kracht. Ook verscheen van nu af het huisgezin in de maatschappij als een heiligdom ter heiliging der echtelieden en ter bevordering van hun gemeenschappelijk geluk, als een kweekschool van een deugdzaam en godvreezend geslacht, een oefenplaats van alle maatschappelijke en christelijke deugden en een bakermat van het christelijk leven. Zou het aan die grootsche roeping beantwoorden, dan werd het de hechtste steun voor de burgerlijke maatschappij en een aardsch evenbeeld van het leven der Heiligen in den hemel.

Van zelve is deze leer niet van toepassing op die gezinnen, waar de vrouw niet door God geleid is tot den man als zijne hulpe, maar deze beiden, met vertreding van Gods heilige wetten, slechts in zondige gemeenschap, onwettig samenleven. Uiterlijk en in schijn mogen deze gezinnen aan de eersten gelijk zijn, misschien soms erkend worden volgens het oordeel der wereld, maar in werkelijkheid zijn zij een voortdurende misdaad en een gruwel voor God, een onteering, een schande, en ergernis voor de welgeordende maatschappij en roepen zij Gods wraak eerder af dan zijn zegen.

De eerste en allernoodzakelijkste voorwaarde voor het bestaan van een christelijk huisgezin is dus, dat man en vrouw na een waardige voorbereiding door het heilig Sacrament des huwelijks verbonden zijn. Hiermede is dat werk evenwel niet voltooid, nog slechts de grondslag is gelegd voor dat geestelijk gebouw, dat onder Gods leiding moet worden opgetrokken.

De *liefde* moet de harten der echtelieden noodzakelijk verbinden en wel een zoo sterke, dat in stede van te verzwakken met den tijd deze immer in kracht en innigheid toeneemt. Daarom mag die liefde niet uitsluitend haar steun vinden in voldoening der zinnen, in lichamelijke schoonheid of bevalligheid, in rijkdom, grootheid of aanzien. Zulk eene liefde is te zwak, te onstandvastig, steunt te veel op de [illegible] Heidensche echtgenooten mogen tevreden zijn met een dergelijke liefde voor elkander, welke zelfs buiten het menschdom wordt aangetroffen, de christelijke liefde tusschen de gehuwden verheft zich hooger; zij steunt op wederkeerigen eerbied en hoogachting, op oprechte genegenheid des harten, zij is meer geestelijk en heilig, en ontstaat en wordt onderhouden door het bovennatuurlijk leven der genade. Tot dat doel verbond Christus een bijzonder genade aan den huwelijksstaat, opdat man en vrouw zich boven de zinnen zouden kunnen verheffen en elkaar met een christelijke liefde beminnen, eeren en eerbiedigen als „tempels van den levenden God, dat is, een levend heiligdom van den H. Geest"(4) „als het lichaam van Christus en ledematen van Zijn lichaam." (5)

Worden de echtelieden in het christendom, tot opwekking en heiliging der ware liefde, zulke verhevene beweegredenen voor oogen gesteld en zoo groote bovennatuurlijke genadekracht geschonken, dan begrijpen wij, dat de Apostel Paulus durfde eischen: „gij, mannen, hebt uwe vrouwen lief, gelijk ook Christus de Kerk heeft liefgehad." (6)

Voorwaar, verhevener voorbeeld ter navolging dan Christus en zuiverder liefde dan zijn goddelijke liefde voor de Kerk kon hen niet worden voorgesteld. Wanneer de gehuwden naar dat voorbeeld en op die wijze elkaar beminnen, zal de liefde in het christelijk gezin zuiver, trouw, verdraagzaam en opofferend wezen, de wederkeerige hoogachting en eerbied immer stijgen, de band der vereeniging nauwer worden aangehaald en de kracht geschonken worden om de booze opwellingen der zinnen te onderdrukken en de ongeregelde genegenheden der natuur te overwinnen. In zulk christelijk gezin, op den grondslag van het huwelijk gevestigd en opgetrokken, zal vrede heerschen, geluk en onverbreekbare trouw.

Deze waarheid treedt nog meer in het licht bij een tegenstelling van het huisgezin aan den invloed der christelijke liefde onttrokken, hetzij deze bij de echtgenooten nimmer heeft bestaan, of door hun schuld is verloren gegaan. Waar vindt gij hier die reine liefde, die wederzijdsche hoogachting, die hartelijke genegenheid? Men blijft te zamen, maar in hoofdzaak uit eigenbelang en eigenliefde, men leeft in koele onverschilligheid en tweedracht, de huwelijksband is dikwerf verslapt, zoo niet geheel verbroken, ontrouw en echtbreuk zijn zonden, waaraan men niet zelden heimelijk of openlijk zich schaamteloos durft schuldig maken, de vrede is verdwenen, een ellendig, smartvol leven gevolgd.

Als een allernoodzakelijkste vereischte voor het christelijk huisgezin noemden wij de verdraagzame, opofferende liefde. Immers uit zijn aard eischt het huwelijk het voortdurend samenleven en samenwerken der echtgenooten tot een gemeenschappelijk doel. De genade nu verandert 's menschen natuur niet, maar verheft en volmaakt haar. Daarom spoedig na hun samenwonen zullen de gehuwden elkaar leeren kennen, niet meer als vroeger naar schijngedaanten, maar in volle werkelijkheid. Dan ligt ieders karakter voor hen open met zijn goede eigenschappen, maar ook met zijn zwakheden, zijn eigenaardigheden, zijn gewoonten, fouten, gebreken en het aantal dezer laatsten zal die der eersten, helaas, dikwerf overtreffen.

Ook de strijd des levens begint en het vervullen hunner nieuwe plichten neemt een aanvang. Vóór hun huwelijk stelden zij zich slechts genoegens voor, maar de levenslasten, die vroeger niet genoeg waren overwogen, of te gering geacht, worden nu gezien en gevoeld in al hun

omvang en al hun zwaarte, zoowel die op ieder afzonderlijk, als op beiden te zamen drukken.

Een aardsche, zinnelijke liefde houdt geen stand, nu wordt kracht en zelfbeheersching gevraagd, die men door de verdraagzame liefde alleen kan verkrijgen. Door zulk een liefde gesterkt zullen de gehuwden elkander leeren verstaan, te gemoetkomen of minstens volgens het voorschrift van den Apostel, „elkander verdragen." (7)

Dan ook zullen zij niet klagen over hun nieuwen levensstaat, hun leven niet in voortdurende angsten en smarten doorbrengen, noch elkaar met harde verwijtingen overvallen, maar opziende naar het kruis zal dat goddelijk voorbeeld van den lijdenden Jesus hun steun en kracht worden en Christus zal hen sterken door dat bemoedigend woord: mijn zoon, mijne dochter, „neem uw kruis op en volg mij." (8)

Zoo zal men ondervinden, dat alleen de geduldige liefde het christelijk huisgezin kan heiligen en sterken, en de gehuwden kan steunen in hun zelfopoffering en hun gestadige toewijding aan de vervulling van hun plicht.

Immers de christelijke liefde is „niet zelfzuchtig" (9). Hij, die werkelijk bemint, zoekt niet op de eerste plaats zich zelven, noch slechts tot eigen genot en eigen voordeel te werken, maar hij wil zich mededeelen en eens anders geluk bevorderen. Waar nu kan die eisch met meer recht gesteld worden dan in het huisgezin? Moet het geheele leven der gehuwden niet een voortdurend streven zijn tot een gemeenschappelijk doel? Mag in het christengezin ieders eigenbelang op den voorgrond treden? Is samenwerking niet een hoofdvereischte? Samenwerken tot elkanders geluk, tot onderhoud huns levens, tot heiliging der ziel, tot naleving der onderscheiden plichten, die de maatschappij of de godsdienst van hen vraagt? Zeker, dit kost offers maar juist daarom moeten de gehuwde de deugd eener zich opofferende liefde bezitten.

Te dien einde beval ook de Apostel den mannen „hun vrouwen lief te hebben als hun eigen lichaam" (10), dat is, de man beschouwe zijne vrouw als zijn eigen lichaam, waarvan hij het hoofd is, zoodat hij, die zijn vrouw liefheeft, werkelijk zijn eigen lichaam liefheeft. Daarom ook stelde hij den man de opofferende liefde van Christus ten voorbeeld. Gelijk Christus Zijn Kerk zoo zeer heeft liefgehad, dat Hij voor haar geleden heeft en gestorven is, zoo moet de man zijne vrouw zulk eene hartelijke, opofferende liefde toedragen, dat hij voor haar slechts leeft en werkt en lijdt en zoo noodig zijn leven zou opofferen. Hij „trede niet bitter tegen haar op" (11) noch bejegene haar met trotschheid. Maar ook de vrouwen roept de Apostel toe „hun mannen onderdanig te zijn als om den Heere" (12) en hen niet enkel lief te hebben als zich zelven, maar ook „hen te vreezen" (13) niet als eene slavin haar meester met een slaafsche vrees, maar gelijk 't een christen-huisvrouw betaamt hun onderdanig te zijn met eerbied in alles, wat niet in strijd is met God en zijn geboden.

Maar wordt dit voorschrift der christenleer in vele gezinnen onzer maatschappij nageleefd? Beschouwt en behandelt de man zijne vrouw niet veel meer als zijne ondergeschikte dienares dan als zijn gelijke? Leeft en werkt man en vrouw niet meer ieder voor zich zelven dan voor elkander? Tracht men elkanders lasten te helpen dragen en te verlichten, of is men door het gemis der opofferende, toewijdende liefde zelf geen oorzaak van een ongelukkig huwelijksleven? Wilt gij daarom, B. G. dat uw huwelijk een bron zij van vreugde, geluk en zegen voor tijd en eeuwigheid, dan is 't onvoorwaardelijk noodig de christelijke grondstellingen van het christengezin in te voeren enna te leven.

Nog een laatste hoogst gewichtige bestemming heeft volgens Gods [illegible] het christelijk gezin, namelijk, om de aarde te bevolken met gelukkige dienaren Gods en den hemel met gelukzaligen en heiligen, en mee te werken tot de heiliging van allen, die in ruimeren zin tot het huisgezin behooren. Immers, terwijl God in zijne Voorzienigheid de ouders bestemt om aan hunne kinderen het leven te schenken, legt Hij hun daardoor te gelijkertijd den plicht op om als werktuigen zijner liefde met alle kracht het tijdelijk en eeuwig wel zijn hunner kinderen te bevorderen.

Om hun die zware taak te vergemakkelijken, vormde God door de genade van het Sacrament den vader van het huisgezin naar het beeld zijner almacht en wijsheid en schonk Hij hem gezag en beleid. Hij schiep de moeder naar de gelijkenis zijner liefde en maakte haar hart tot een onuitputtelijke bron van gehechtheid en van zelfverloochenende toewijding. Hij legde daarenboven in het jeugdig en teeder gemoed van het kind de kiemen van eerbied jegens zijn vader en van innige genegenheid tot zijne moeder, waardoor het ontvankelijk moest worden voor hunne lessen en hunne voorbeelden.

Mochten daarom alle gehuwden de hooge waarde begrijpen van het christelijk huisgezin, er met diepen eerbied voor vervuld worden en zich beijveren den waren christelijken geest ook in hun eigen gezin te doen doordringen. Houdt U, B. G., met ons overtuigd, dat de oorzaak der meeste gebreken en afwijkingen in onze burgerlijke en godsdienstige maatschappij hoofdzakelijk te vinden is in den zoo treurigen toestand van het familieleven, in den nog zoo onvolmaakten staat van het christelijk huisgezin. Hierin moet noodzakelijk verbetering worden gebracht tot heil van uzelven en uwe kinderen, tot verheffing van de maatschappij en den godsdienst. Dat grootsche werk, christen-echtgenooten, waarvoor gij God eenmaal verantwoording verschuldigd zijt, rust op de eerste plaats op U. Begint met de verbetering van U zelven en uw onderlinge verhoudingen, dat voorbeeld zal een heilzamen invloed hebben op de harten uwer kinderen en uw woorden kracht bijzetten, wanneer gij hen wilt opvoeden tot flinke burgers der maatschappij en trouwe dienaren van den godsdienst. Bidt dan ook, dat God U moge bijstaan bij het vervullen van dien zwaren taak. Bidt Hem, dat Hij uwe huisgezinnen hervorme en met den waren, christelijken geest beziele.

Bijzonder smeeken Wij U om ook voortdurend te bidden voor Zijne Heiligheid, den Paus, voor Hare Majesteit, onze beminde, geëerbiedigde Koningin, voor Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins, en alle geestelijke en tijdelijke Overheden.

Krachtens de bepaling van Zijne Heiligheid (*hierna volgt de afkondiging der Vastenwet van ons Vicariaat*)

En zal dit Ons Herderlijk schrijven op den Zondag van Quinquagesima in de kerken en openbare kapellen van Ons Vicariaat op de gebruikelijke wijze worden voorgelezen.

Gegeven te Curaçao op den feestdag van S. Agatha, den 5n. Februari 1906.

✠ fr. JACOBUS AMBROSIUS.

Apostolisch Vicaris.

---

(1) Gen. 1, 18 : (2) ibid 22 ; [8] Gen. 1, 28 ; (4) II Cor. 6, 16 ; [5] I Cor. 12, 27 ; [6] Eph. 5, 25 ; [7] Gal. 6, 2 ; (8) Math. 16, 24 ; (9) I. Cor. 13, 5 ; (10) Eph. 5. 88 ; [12] Eph. 5, 22 ; (13) ibid. 33.

Curaçao, 2 Maart.

SLOTWOORD.

In „De Vrijmoedige" van Donderdag jl. komt nog een stuk voor van Mr. PINEDO „ad perpetuam Memoriam":

Ofschoon wij verleden week schreven, dat wij den strijd als geëindigd beschouwden, daar er met Mr. PINEDO op beschaafde wijze niet te strijden viel, meenen wij toch nog een enkel woord daar aan toe te moeten voegen, opdat het Publiek de opinie van Mr. PINEDO niet deele en denke, dat wij ons door hem geslagen achten.

Door nood gedwongen hebben wij Mr. PINEDO persoonlijk aangevallen, maar wilden verder de polemiek zoo zakelijk mogelijk behandelen, zonder door heftige bitterheid aanleiding te geven, dat onze tegenstander zich gegriefd kon gevoelen. Nu echter onze discretie Mr. PINEDO brutaal schijnt te hebben gemaakt, en hij niet eens, maar herhaaldelijk allerlei hatelijkheden ons naar het hoofd meent te kunnen slingeren, zullen wij hem ook de slotsom van onze opinie mededeelen.

Wat wij in den beginne hebben willen zeggen, was dit: dat de schrijver van de meeste artikelen in „De Wekker", waarin de handelingen van het Bestuur à tort et à travers werden verdedigd, en getracht werd de houding van de afgetreden leden van den Kol. Raad bespottelijk te maken, was Mr. G. PINEDO, de uit den Indischen dienst ontslagen President van den landraad van Sindjai, die andermaal trachtte om door tusschenkomst van den Gouverneur gerehabiliteerd te worden.

Mr. PINEDO *ontkende* dit *openlijk*, en wij schreven — op goede gronden — dat wij hem *niet* geloofden.

Dat ons oordeel in deze juist was, werd ons bij den dag duidelijker. Een ieder, dien wij er over spraken, was het *trouwens* met ons eens.

Begrijpelijk is het daarom, dat wij met *zoo* iemand den strijd niet langer wenschten voort te zetten, vooral, omdat wij niet gaarne *te* persoonlijk wilden worden.

Om deze reden alleen hebben wij op tal van uitdrukkingen in de artikelen van Mr. PINEDO voorkomende gezwegen en o. a. op de sarcastische vraag: „man van eer, die U toch immers is, nietwaar?", bijv. niet geantwoord: Mr. PINEDO, dat mag *U* ons niet vragen, UW verleden heeft U het recht daartoe ontnomen." Daarom zwegen wij ook op het flauwe dreigement met de artikelen van het strafrecht.

Wij wilden niet scherp worden en wisten, dat ieder hier Mr. PINEDO kent.

Mr. PINEDO moest toch begrijpen dat de brutale opzet, om het te willen doen voorkomen, alsof het feit, dat hij als voorzitter van den landraad te Sindjai c. a. wegens wangedrag uit zijn ambt werd ontzet, en tevens uit den dienst ontslagen, maar een weinig beteekenende, „administratieve maatregel" zou zijn geweest, welke ook tal van anderen zou getroffen hebben, die later weer in eere werden hersteld, te dom is om los te loopen; en dat hij zijn lezers meer dan ezelsdom moet beschouwen om te denken, dat zij zoo iets zouden slikken.

Een ieder voelt natuurlijk, dat dit feit hem zoozeer brandmerkt, dat hij in iedere fatsoenlijke Europeesche maatschappij daarom zou zijn geboycott.

Welnu, dat Mr. PINEDO dan zelf ook begrijpe, dat het niet past hier tegen anderen zoo uittartend op te treden. Daardoor lokt hij zelf een strijd uit, die ook hen, die met hem omgaan — en daarvoor zijn verleden wel moeten vergeten — zal compromitteeren.

Dat grootdoen maakt geen indruk op het fatsoenlijk publiek.

Wanneer hij zoo telkens aan anderen de vraag stelt, of zij wel mannen van eer zijn, zou men kunnen denken, dat hij zich *zelven kennend*, veronderstelt, dat er geen menschen van eer meer bestaan.

Als hier van insolentie sprake is, is die in zijn optreden te vinden.

Noode gingen wij over tot den strijd, maar zoo wij getart worden vreezen wij dien niet ondanks alle dreigement met strafrecht etc. etc. Ook dat alles laat ons geheel koud.

Ingezonden Stukken.

EEN MIDDEL TEGEN RUPSENPLAAG.

Nu dit jaar weder zoo erg is geklaagd over de vernieling van den oogst door de rupsen, wil ik een middel aan de hand geven, dat op vele plaatsen met succès toegepast wordt, om dat schadelijk gedierte te verdrijven of te dooden.

Eerst zal ik een idee geven, hoe de grond aangelegd wordt. Het stuk grond wordt, zooveel mogelijk, in de Lengte in de richting van den wind afgeschoten. Het heeft dit ten goede, dat het de bevruchting in de hand werkt, welke geschiedt door de overbrenging van stuifmeelkorrels (pollen) op den stamper der bloem. Dit wordt gedeeltelijk vervuld door insecten, maar voornamelijk door den wind.

Is de grond op voorgaande wijze afgezet, dan wordt in blokken van 6 Meter in 't vierkant geplant. Genoemde lengte is opgegeven, daar die op een plaats door ondergeteekende gezien is, zij werd niet grooter genomen, om de zekerheid te hebben dat het middel, dat volgt, overal tusschen de planten (maïsstokken) zou kunnen dringen.

Als tusschenruimte tusschen de blokken wordt *in de breedte* van den tuin ± ½ Meter grond ongeplant gelaten; *in de Lengte*, dus in *de richting, die de wind gewoonlijk neemt*, laat men die ruimten ± 2 Meter bedragen.

Is de tuin volgens voorafgaand plan aangelegd en beplant en worden er rupsen bemerkt, dan wordt op afstanden in de de tusschenruimten van ± 2 Meter vuren aangelegd, zooveel mogelijk als brandstof kiezende stoffen, die bij 't branden de meeste rook geven. Op Curaçao kan wellicht gedroogde cactus of juffers, mest die niet benut wordt, droog onkruid enz. enz. gebruikt worden.

De ondervinding heeft geleerd dat veel rook, over de geheele oppervlakte van den tuin het ongedierte verdelgt of zeker verdrijft en de planten van die plaag bevrijdt.

De besproken vuren kunnen smal, in de richting van de ± 2 Meter breede tusschenruimten aangelegd worden, terwijl het raadzaam is die ruimte niet minder breed te nemen, om het gevaar van het in brand geraken van 't veld te voorkomen.

Een persoon, die slecht in een huis of op een plaats ontvangen of behandeld wordt, komt in tijden niet in dat huis of op die plaats terug. Evenmin de dieren.

Men zou ons kunnen tegenwerpen, dat de rupsen al spoedig na het verschijnen hun eieren leggen en dat die na het verdelgingsmiddel zullen uitbroeden en dat de jonge diertjes lustig aan het knagen zouden gaan.

De ondervinding heeft geleerd, dat bij menschen zoowel als bij dieren, de jongere van dagen steeds de oudere volgen om bij deze steun te zoeken. De jong uitgekomen rupsen zullen dus bij het uitkomen de oudere missen, en volgens aangehaalde theorie verdwijnen of te niet gaan.

Het is mogelijk, dat bovenstaand idee voor Curaçao ontoepasselijk is, daarover mag *ik* niet, maar alleen de Curaçaosche planter oordeelen.

Mocht het meergenoemd idee tot een practisch nut aanleiding geven, dan is ondergeteekende al meer dan tevreden, als zijn geboorteland maar geholpen wordt.

W. DE RUYTER VAN STEVENINCK.

Naschrift van de Redactie.

De rupsenplaag brengt ons herhaaldelijk zooveel schade, dat het wel de moeite waard is ons zoo krachtig mogelijk tegen die vernielers te wapenen.

Door bovengeplaatst Ingezonden Stuk is zeker niet het laatste woord gesproken over deze quaestie, maar het is toch een bevestiging van het geen wij vroeger hebben aangeraden om voortaan slechts in kleinere perceelen mais te planten. Het afzoeken wordt dan voor het eerste aangetaste stuk mogelijk, verspreiding der rupsen wordt er door bemoeilijkt en, nu kunnen wij nog een nieuw middel er bij voegen, door berooking zullen de rupsen dan ook verdreven, misschien zelfs vernietigd worden.

Doch dit zijn allen middelen tot bestrijding der rupsen. Bestaat er geen middel tot algeheele voorkoming van deze plaag?

Zoude het niet nuttig wezen en gewenscht, wanneer de heer VERSLUYS, en de „Curaçaosche Maatschappij" eens onderzochten, hoe onze buren, of de bewoners der overige Antillen hun mais vrijwaren van, of beschermen tegen de rupsen?

Misschien zou het aldus mogelijk worden na een degelijk en uitgebreid onderzoek vóór den volgenden planttijd openbaar te maken, op welke wijze de rupsenplaag voorkomen kan worden, om zoodoende deze allesvernielende plaag krachtig te weren, of is dit niet mogelijk, haar toch meer afdoende te bestrijden.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

✠ Op den eersten dag der St. Jozefsmaand overleed onverwacht maar nog tijdig voorzien van de H.H. S.S. der stervenden de Eerwaarde Zuster MARIA MODEST (in de wereld genaamd SUSANA HELENA JOHANNA PAULINA KOCK).

De Eerwaarde Soeur werd den 29 Juni 1824 te Leiden geboren en bereikte dus bijna den leeftijd van 82 jaren. In de Congregatie der Eerw. Zusters van Roosendaal getreden den 8 Juli 1747, deed zij 15 Aug. 1848 haar professie en vertrok drie jaar later naar de Missie van Curaçao, waar zij 6 April 1851 aankwam.

Gedurende haar vijf en vijftigjarig verblijf op Curaçao, was de Eerw. Zuster MODEST werkzaam aan de scholen voor elementair onderwijs op Aruba, aan die voor meer uitgebreid onderwijs van het St. Martinus-gesticht aan de Overzijde en verder aan het Pensionaat „Welgelegen", waar zij ook de laatste jaren van haar welbesteed leven in ruste doorbracht.

De talrijke bezoekers van het Pensionaat zullen zich de vriendelijke Zuster wel herinneren, die hen onder opgeruimden kout in het grootsche gesticht met zijn talrijke zalen en gangen rondleidde, en allen verbaasd deed staan over haar ongewone krasheid welke evenals geheel haar uitzicht in tegenspraak was met haar hooge jaren.

Schenke Haar de Koning der eeuwigheden, aan Wien Zij zich in groote zelfopoffering met zooveel vurigheid toewijdde en Dien zij tot het einde toe met altijd jonge liefde beminde, het overgroote loon, aan Zijnen Getrouwen beloofd.

R. I. P.

Lage aanslag.

Z. D. H. Mgr. J. B. CASTRO, Aartsbisschop van Caracas, is ternauwernood ontkomen aan een lagen aanslag, een poging tot moorddadige vergiftiging. Zondag 20 Februari ll. droeg Z. D. H. de H. Mis op in zijn huiskapel. Na de Nuttiging beheld Mgr. een buitengewoon vreemden smaak en liet de ampul met wijn onderzoeken, deze bleek nog een neerslag van vergiftige zouten te bevatten. Een misdadige hand had zich niet ontzien het Hoogheilig Offer te misbruiken om den Aartsbisschop te vergiftigen. Gelukkig, was het vergif te veel gezakt, zoodat Mgr. te geringe hoeveelheid heeft ingenomen om aan de gevolgen te kunnen sterven; maar Z. D. H. is er toch ernstig ziek van geweest.

Niet zoodra werd deze misdaad ruchtbaar, of van alle rangen en standen kwam men informeeren naar den toestand van den Aartsbisschop, terwijl alle bladen hun sympathie betuigden aan Z. D. H. en tolk waren van de algemeene verontwaardiging der bevolking.

In verschillende kerken en kapellen werden oefeningen van eerherstel gehouden, en plechtige Missen van dankbaarheid voor het behoud van Mgr. opgedragen. Omtrent den dader is nog niets met zekerheid bekend.

✠ J. P. E. Gaerste.

Onder zeer veel blijken van belangstelling werd gisteren ochtend het stoffelijk overschot van den Heer J. P. E. GAERSTE grafwaarts geleid. De Heer J. P. E. GAERSTE overleed in den namiddag van Donderdag 1 Maart, na reeds een paar weken lang door een verraderlijke ziekte te zijn aangetast, die echter na de langzaam toenemende beterschap zulk een einde niet deed verwachten.

De Heer GAERSTE was een zeer bekende figuur in onze Curaçaosche Maatschappij. Hij was o. a. Vice-Consul van Amerika, Voorzitter der Groep Nederlandsche Antillen van het A. N. V. en, niet het minst, jarenlang een ijverig lid van den Kol. Raad.

✠ Mr. A. F. Van Leyden.

Mr. A. F. van Leyden, consul-generaal ter beschikking, laatstelijk zaakgelastigde van H. M. de Koningin te Caracas, is het slachtoffer geworden van verregaande onachtzaamheid van de zijde der administratie van Parijsche zieken-inrichtingen.

Op zijn terugreis naar Holland uit het Zuiden (Montreux en Nice), alwaar hij gedurende eenige weken verblijf had gehouden, is hij plotseling ongesteld geworden. Na zijn opneming in het naast de Gare du Nord gelegen gemeente-ziekenhuis „Lariboisière" verzocht te hebben, is hij, na een verblijf van minder dan 2 maal 24 uren aldaar, op last der directie van Lariboisière naar het openbare krankzinnigengesticht „Sainte Anne", vervoerd, in welke inrichting hij den 14en Januari jl. aan de longaandoening is overleden.

Hoewel mr. Van Leyden een portefeuille bij zich droeg, waarin talrijke brieven, in het Fransch gestelde adreskaartjes, benevens stukken waaruit zijn identiteit en maatschappelijke positie voldoende bleken, is door geen van beide ziekenhuizen er voor gezorgd, dat aan het Nederlandsch gezantschap of consulaat te Parijs of aan de familie Van Leyden in Holland van zijn opneming kennis is gegeven.

Eerst eenige dagen na zijn overlijden is langs officieelen weg aan het gezantschap te Parijs een bericht ontvangen waarin zoowel naam als beroep op foutieve wijze waren vermeld.

Scheepvaart.

Van 16 — 28 Feb. liepen onze haven binnen:

Stoombooten	14	
Goeletten	12	
Bijlanders	23	
Brik	1	
Jacht	1	
Totaal	51	schepen,

die dus met de 61 schepen, gedurende de eerste helft dezer maand binnengeloopen, een totaal vormen voor Februari van 112 schepen.

Dr. J. Boeke,

lector benoemd in de Faculteit der geneeskunde aan de Rijksuniversiteit te Leiden, opende Vrijdagmiddag 26 Januari zijne lessen in de histologie, enthologie en gerechtelijke geneeskunde in het Klein Auditorum van het Academiegebouw met een rede over Histologische techniek en protoplasmastructuur.

A. Jesurun,

de curaçaosche correspondent van *Het Vaderland*, zal, na de minder aangename kennismaking met den heer MARCHANT in de Mail-editie van 2 Feb. ll., wel inzien, dat zijn vliegertje van de „katholieke campagne" in Holland niet opgaat. ZEd. moest het stilletjes opbergen, dan zullen wij er niet verder over spreken. Zoo'n duikelende hoogvlieger smakt toch met gebroken ribben op den grond.

Benoeming.

Dr. J. A. PORTENGEN, gep. dir. off. v. gez. 2e kl. bij de zeemacht, is benoemd tot geneesheer van het gesticht van krankzinnigen Bloemendaal te Loosduinen.

Leger.

L. SCHUTTE, eerste luitenant van het 5e regiment infanterie, is voor den tijd van drie jaren gedetacheerd bij de landmacht in West-Indië.

Muziek.

Woensdag a. s. van 7½ — 9 ure muziekuitvoering van de militaire kapel vóór het Gouvernementshuis; daarna taptoe, zooals de vorige keer.

Sterfte

Gedurende de maand Februari zijn in het stadsdistrict overleden 46 personen t. w. 31 volwassen en 15 kinderen.

Met kinderen worden hier bedoeld, zij, die den leeftijd van 7 jaren nog niet bereikt hebben.

In de maand Januari waren er 65 personen gestorven, zoodat de toestand wel veel is verbeterd, ofschoon het nog niet normaal is.

Kol. Raad.

Dinsdagavond had de aangekondigde openbare vergadering plaats. Afwezig was alleen de Heer B. E. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT met kennisgeving van een lichte ongesteldheid.

Na voorlezing en goedkeuring der notulen van de vorige vergadering werd de Heer JOUBERT door den Voorzitter verwelkomd, waarna de Heer JOUBERT hiervoor zijn dank uitbracht.

Ingekomen waren:

1°. G. M. dd. 16 Febr. 1906 N°. 469 waarbij den Raad werd aangeboden een O. V. tot wijziging der V. van 18 Nov. | 1 Dec. 1898 P. B. N°. 31, houdende wijziging in de organisatie van de politiemacht in de kolonie Curaçao.

2°. G. M. dd. 24 Febr. 1906, N°. 571, waarbij den Raad wordt aangeboden afschrift van het K. B. van 22 Jan. jl. N°. 12, houdende benoeming van de heeren C. FENSOHN, J. SUTHERLAND, H. A. DE CASSERES, M. C. FAUEL, A. G. STATIUS MULLER en J. S. JOUBERT tot leden van den Raad:

verder werd den Raad medegedeeld, dat de Gouverneur op de aan het oordeel van Z. Exc. den Minister van Koloniën onderworpen vraag, of de heeren J. SUTHERLAND en M. C. FAUEL, niettegenstaande zij niet ingeschreven zijn in de registers, bedoeld bij de verordening van 1874, N°. 22, de functiën van lid van den Raad kunnen aanvaarden, van Z. E. het telegraphisch antwoord ontvangen heeft, dat zij die functiën wel kunnen aanvaarden;

Op welke gronden de Minister dit antwoord geven kon, begrijpen wij niet; wat *tegen* het Regeeringsreglement is, *kan* ook door een Minister niet als wettig erkend worden. Dit schijnt men hier toch eindelijk te hebben ingezien, want op het slot zijner Missive deelt de Gouverneur mede, dat hij inmiddels van den heer M. C. FAUEL de bij art. 76 van het Regeeringsreglement bedoelde kennisgeving ontvangen heeft.

Dit art. 76 luidt aldus:

De leden zijn bevoegd ten allen tijde hun ontslag te nemen.

Zij zenden dit schriftelijk in aan den Gouverneur.

3°. was ingekomen van St. Martin N. G. een afschrift der Notulen van een vergadering aldaar gehouden door eenige ingezetenen ter bespreking van de verwacht wordende invoering eener belasting op grondeigendommen, zoomede een afschrift van een adres door deze vergadering opgemaakt en aan H. M. de Koningin verzonden, verzoekende het daarin te willen leiden, dat een dergelijke belasting niet worde ingevoerd.

Hierna werd op voorstel van den Voorzitter het eerst ingekomen Ontwerp onmiddellijk behandeld en zonder discussie noch hoofdelijke stemming aangenomen.

Het Ontwerp omtrent *vestiging* binnen de Kolonie etc. wordt met de wijzigingen in de Afdeelingen voorgesteld en door den Gouverneur overgenomen zonder verdere discus-

sie noch hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Het Ontwerp ter uitvoering van art. 7 lid 2 van het Regeeringsreglement zonder hoofdelijke stemming noch discussie aangenomen.

Na verschillende stemmingen werden eindelijk gekozen tot leden der Commissie van onderzoek over het verzoekschrift van den Ap. Vicaris tot verhooging der subsidie aan de R. K. bijzondere scholen de heeren A. W. STATIUS MULLER, DR. H. FERGUSON en B. E. V. D. VEEN ZEPPENFELDT.

Niets meer aan de orde zijnde, werd de openbare vergadering gesloten.

De nieuwe Raad.

De nieuwe Raad meent te recht in een zoo gewichtig Ontwerp als dat tot heffing eener inkomstenbelasting, met gelijktijdige afschaffing van de belasting voor de Weerbaarheid, niet tevreden te mogen wezen met de reeds gewisselde stukken tusschen den vorigen Raad en het Bestuur, maar duidelijk aan te geven, welk standpunt door de nieuwe leden zal worden ingenomen.

Eenparig is men bereid tot het instandbrengen dezer belasting mede te werken „mits — en dit voorbehoud werd door de overgroote meerderheid gemaakt — rekening wordt gehouden met de hier heerschende toestanden en met de bestaande grondbelasting, die volgens een te hooge basis geheven wordt."

Eenige leden sloten zich aan bij het oordeel van den vorigen Raad om de opbrengst van onroerende goederen bij de berekening van het inkomen voor de belastingplichtigheid volgens dit ontwerp, niet in aanmerking te laten komen, anderen waren van meening, dat de inkomstenbelasting op zich zelve niet te zwaar zou drukken, maar dat alle druk, die komen zou na de invoering der inkomstenbelasting bij de reeds bestaande grondbelasting, van deze laatstgenoemde belasting alleen. Niet de inkomstenbelasting behoeft derhalve gewijzigd, maar wel de grondbelasting verlaagd te worden.

Van deze te zwaar drukkende belasting hebben te lijden niet slechts de eigenaren van onverhuurde en ongebruikte woningen, maar wegens de toenemende wanbetaling der huurders, zelfs de eigenaren der verhuurde huizen. Terwijl de plantagehouders al lang klagen over te zwaren druk.

Deze zienswijze schijnt nu ook gedeeld te worden door de „Eenige leden", daar men eenstemmig, als tijdelijk correctief van de bestaande bezwaren in afwachting van de aankondigde herziening van het belastingstelsel eene verlaging van de grondbelasting, b. v. met 10 á 15 der percent, aanbeval.

Het kwam den afdeelingen wenschelijk voor ook personen met een jaarlijksch inkomen van f 600 — tot f 800. — in de belasting te doen bijdragen. Het geringe bedrag, waaruit die bijdrage zal bestaan, sluit de vrees uit voor onbillijken druk, terwijl het groot aantal der aldus te belasten personen grond geeft tot optimistische verwachtingen.

Jammer, voegen wij hier aan toe, dat het nog niet bekend is op welke wijze ons geheel belastingstelsel zal worden herzien.

Het zoude zooveel werk uitwinnen, wanneer men nu telkens van een vaststaand geheel een afgerond deel kon afwerken, thans blijft alles lapwerk, men stopt gaten om misschien nog grootere scheuren te veroorzaken.

Men slaat druk verschillende zijwegen in, zonder te weten, waar men eigenlijk heen wil.

Zou het niet raadzaam wezen, indien ook de nieuwe Raadsleden eens aan het Bestuur vroegen, of zij iets meer omtrent die herzieningsplannen mochten vernemen. Alles wat nu tot stand komt, moet noodzakelijk over een paar jaar weer worden herzien. En dan is het de moeite niet om met zulk een geheele nieuwe regeling te beginnen.

Districtmeesters

Op 1 Mei a. s. zal een nieuwe instructie voor de Districtmeesters op Curaçao in werking treden. Wij kunnen niet met zekerheid opmaken, of deze nieuwe Instructie samenhangt met de nieuwe Verdeeling in districten van ons eiland, zóó dat, mocht die Verdeeling niet ingevoerd worden, deze Instructie weer zou worden ingetrokken. Het meest waarschijnlijke is echter wel, dat deze Instructie tevens dient tot Inrodutie der nieuwe districtmeesters bij het publiek. Want art. 5 zegt bijv.

De districtmeesters mogen direct nog indirect handel drijven of eenig ander beroep uitoefenen. Zij mogen geene plantages in eigendom bezitten in het district, waarin zij zijn gevestigd en mogen noch voor zich zelven noch voor eenig ander, plantages beheeren of besturen, noch plantage-opbrengsten verkoopen of in hun belang doen verkoopen, alles behoudens bevoegdheid om, met vergunning van den Gouverneur, eenig klein vee, pluimgedierte en tuingrond voor huiselijk gebruik aan te houden en over de vruchten daarvan te beschikken.

Wij zullen de nieuwe instructie nog voorloopig laten rusten, totdat wij iets meer van de districtsverdeeling weten. Misschien ook, wat wij stellig verwachten, zal ook aan de districtsbewoners meer vrijheid worden gegeven om zich in verschillende gevallen ook te kunnen vervoegen bij de respectieve ambtenaren in de stad Bij geboorte, trouwen, overlijden of het verkoopen van vruchten en dikwijls vee, moet er toch reeds een reis naar de stad worden gemaakt en meestal door denzelfden persoon, die nu ook nog naar den districtmeester zou moeten gaan. Zeer veel bezwaren, bij de reeds bestaande, zoowel als bij de nieuwe verdeeling der disdistricten, zullen door facultatief stellen van districtmeester of stadsambtenaar worden opgeheven.

Onze Gevangenen.

Vrijdagmorgen zijn de ontsnapte gevangenen met de *Christiansted* teruggebracht en onder groote belangstelling van het publiek hier onder verzekerde bewaring gesteld. De verschillende autoriteiten zoowel in La Vela de Coro als in Coro zelve hebben onzen commandant J. APPEL met buitengewone beleefdheid ontvangen en hem zijn zending zoo gemakkelijk mogelijk gemaakt. Zwaar geboeid werden de gevangenen, onder geleide van een peloton gewapende soldaten, aan boord van de *Christiansted* gebracht, waar zij door den Commandant en zijn wakkere brigadiers in ontvangst werden genomen en in het ruim opgesloten. Die buitenlandsche reis zonder verlof zal hun nu niet zoo heel berg hebben opgefrischt.

Advertentien.

VOOR de vele bewijzen van deelneming ondervonden gedurende de ziekte en bij het overlijden van zijne dierbare echtgenoote, betuigt de ondergeteekende hierbij, ook namens de familie, zijn hartgrondigen dank.

Curaçao 2 Maart 1906.

MICHAEL M. RÖMER.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.